

Fibbetorps naturreservat

Föreningens naturvårdsarbeten har fortsatt i naturreservatet i enlighet med avtalet med Nora kommun. Röjning och slätter har skett på de ytor som skall hållas öppna helt eller delvis. Även vårbörning har gjorts av en yta som är svår att slå.

Ytterligare borttagning av stängseltråd och skrot har genomförts, liksom vanlig städning.

Ett par större samlingar för att arbeta i reservatet har organiserats, nämligen den 12 april och 26 juli.

Sammanlagt har föreningen utfört 89 arbetstimmar i reservatet, fördelade på 18 tillfällen.

Fågelholkarna har också utgjort en stor arbetsuppgift. Dels har rensning av tidigare holkar gjorts och dels har 16 nya holkar satts upp. Totalt finns nu drygt 40 holkar på plats.

Av de holkar som uppsattes 1996 hade häckning förekommit i 60 % av dem och övernattning i ytterligare 25 %. En sparvuggla hade nyttjat en starholk som raststuga och visthusbod. Resterna av ett flertal talgoxar vittnade om detta.

Den uggleholk som uppsattes 1996 blev bebodd 1997. Tre kattuggleungar kom på vingarna och glädde många besökare vid Fibbetorp som hade turen att få se någon av dem.

Ett mycket glädjande fynd av backlök har under året gjorts i reservatet. (Se växt rapporten !)

Det behövs fler personer som kan hjälpa till med arbetet. Om Du vill hjälpa till kan Du höra av dig till Peter Bernövall eller Roland Thuvander.

Peter Bernövall

Cykla runt Åsbosjön och se på fåglar - En gammal tradition i Nora

Exkursionen den 19 maj 1997 kl 6.00 med cykel runt Åsbosjön var en repris på Biologiska Föreningens första exkursion som gick av stapeln 54 år tidigare (den 16 maj 1943).

Från den första exkursionen har vi ingen artlista utan enbart antalet sedda fågelarter, som uppgick till cirka 35 enligt en tidningsnotis. Däremot finns en artlista från en liknande cykelexkursion runt Åsbosjön år 1945. Visserligen gjordes den turen den 1 juli och mycket tidigt på morgonen (start kl 1.00), men det kan ändå vara intressant att jämföra dåtidens iakttagelser med vad vi iakttog 1997. Artlistan från 1945 finns i föreningens första ordförande Irma Ljunggrens anteckningsbok.

Exkursionsledare 1945 var Knut Borg, Örebro. Ledare 1997 var Peter Bernövall, Nora.

Artlistor

laktagna arter 1945, 47 st

-
-
Gräsand
-
-
Sparvhök
-
-
Kornknarr
-
-
Tofsvipa
Storspov
-
Drillsnäppa
Fiskmås
-
Skogsduva
Ringduva
Gök

laktagna arter 1997, 55 st.

Kanadagås
Kricka
Gräsand
Vigg
Knipa
-
Fiskgjuse
Lärkfalk
-
Sothöna
Trana
Tofsvipa
-
Grönbena
-
Fiskmås
Fisktärna
-
Ringduva
Gök

1945 forts.

Tornseglare (tornsvala)

Gröngöling

- Sånglärka

- Ladusvala

Hussvala

Trädpiplärka

- Sädesärla

- Buskskvätta

Stenskvätta

Koltrast

Björktrast

Taltrast

Rödvingetrast

- Härmsångare

- Trädgårdssångare

Svarthätta

Lövsångare

Kungsfågel

Grå flugsnappare

Svartvit flugsnappare

Entita

Tofsmes

- Blåmes

Talgoxe

Trädkrypare

- Skata

Kaja

Kråka

-

1997 forts.

Tornseglare

Gröngöling

Större hackspett

Sånglärka

Backsvala

Ladusvala

Hussvala

- Gulärla

Sädesärla

Rödhake

Näktergal

Buskskvätta

- Koltrast

Björktrast

Taltrast

Rödvingetrast

Rörsångare

Härmsångare

Ärtsångare

Törnsångare

Trädgårdssångare

Svarthätta

Lövsångare

- Grå flugsnappare

Svartvit flugsnappare

- Svartmes

- Blåmes

Talgoxe

Trädkrypare

Nötskrika

Skata

Kaja

Kråka

Stare

1945 forts.

Gråsparv

Pilfink

Bofink

- Grönsiska

Hämpling

- Gulsparv

Ortolansparv

Sävsparv

-

Sävsparv

Artlistorna har ställts upp på ovanstående sätt för att man lätt skall kunna göra en jämförelse.

Det är intressant att utifrån artlistorna från ett par exkursioner i samma marker, men med 52 års mellanrum, reflektera över fågelfaunans förändring.

En art som *storspoven* kan man förvisso se även 1997 i Nora, men den är säkert betydligt fåtaligare än 1945, då den bör ha häckat allmänt i våra trakter.

Kornknarren väckte säkert inget större uppseende 1945, men nu för tiden är den inte ens ärsviss i Norrtrakten. (1997 års exkursion hade inte kunnat notera kornknarr då det var för tidigt på säsongen, men ingen kornknarr dök upp senare framåt sommaren heller.)

Att någon *entita* inte noterades år 1997 var väl en tillfällighet, men kan också ses som en indikation på (eller åtminstone symbolisera) den minskning som, enligt forskarna, skett i entitestammen (en halvering de senaste åren).

Ett par arter som vi kunde glädja oss åt vid 1997 års exkursion var *näktergal* och *rosenfink*. Chansen att kunna få uppleva dessa arter vid Åsbojön år 1945 var minimal eller för rosenfinkens del i stort sett obefintlig. Näktergalen har spritt sig mot norr mycket kraftigt sedan 1960-talet och rosenfinken är en sentida invandrare från öster som mycket få naturintresserade ens kan ha hört talas om 1945. (Endast några enstaka fynd hade gjorts under 1930-talet och början av 1940-talet i Sverige. Första observationen i Nora kommun gjordes 1964.)

Kanadagåsen hade 1945 inte heller spridit sig till dessa trakter ännu. Denna nordamerikanska gåsart, som inplanterades i sydsverige, är emellertid knappast en art vi direkt glädjer oss åt.

Å andra sidan ser vi att man iakttog de trevliga arterna *hämpling*, *stenskvätta* och *ortolansparv* 1945. Dessa häckade då antagligen ganska allmänt i trakten, men idag får vi leta nästan förgäves efter alla tre i vår häckande fågelfauna i Norratrakten.

Irma Ljunggren gjorde en särskild kommentar (ett observandum) angående en art i sin lilla anteckningsbok, nämligen om *bastardnäktergalen* (*härmsångare* som vi säger nu). Så här skriver hon: "Obs! Näktergalen hördes vid Skjutbanan. En härlig sång!"

Den här jämförelsen mellan ett par artlistor visar också hur viktigt det är att anteckna alla arter vid en exkursion. Arter som vid en tidpunkt anses som triviala kan femtio år senare vara ovanliga.

Peter Bernövall